

't Spycckertje

Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw

Karrenmuseum Essen vzw

Secretariaat: HEEMHUIS, Moerkantsebaan 48, 2910 Essen

Tel. 03/667.73.90 - Fax 03/677.11.42 - e-mail: heemhuis@skynet.be

Verschijnt driemaandelijks
Afgiftekantoor 2910 Essen 1

1ste trimester 2007
22ste jaargang n° 1

't Spyckertje

nummer 1/2007

Nacht van de geschiedenis	2
Woordje van Jan Suykerbuyk	3
Genealogie	3
Mededeling: Cultuurhistorisch Netwerk	4
De Spycker 2007	4
Herdenking Fons Tireliren	5
Kermis Wildert 23-24-25 oktober	6
Ode aan de meekrap	7
Bericht: Lidgeld 2007	8
Vlechtwerk	9
Vrijwilligers zijn onmisbaar	10
Week van de smaak	11
Woordje van Jan Hectors	12
Onze sponsors	13
Stappen in het verleden VVV 2006/07	14
Vrienden van het Karrenmuseum	15

Bericht

Nacht van de geschiedenis

In het kader van de vijfde 'Nacht van de Geschiedenis' presenteert Davidsfonds Essen een boeiende culinaire avond over 'Antwerpse streekgerechten'.

Dirk Brentjens schets de werking van de Academie voor Streekgebonden Gastronomie en geeft een definitie van het begrip "streekproduct". Albert Van Wassenhove (leerkracht aan de hotel-school PIVA) zal het meer specifiek

hebben over de "Antwerpse streekspecialiteiten" zoals worstenbrood, Elixir, Antwerpse Handjes, Filet d'Anvers, tomatensoep met balletjes, het bolleke van de Koninck, e.a.

Een avond, vol smakelijke verhalen en – uiteraard – aangepaste proeverijen.

Afspraak: Dinsdag 27 maart te 20 u.
CC 'De Oude Pastorij'

Woordje van...

Beste leden

Voor mij ligt 't Spyckertje nr.1 uit 1986. Ondervoorzitter Wim Schrooyen beschrijft in het allereerste nummer een nieuwe ontwikkeling bij de Heemkundige Kring Essen.

Voortaan zal de Kring strikt wetenschappelijk-heemkundige mededelingen vermelden in de "ouwe getrouwe Spycker".

Daarnaast komt de Heemkundige Kring voortaan met heemkundig nieuws in zakformaat: 't Spyckertje is geboren.

Bedoeling van het kleine broertje, dat vier keer per jaar verschijnt: nieuwtjes, voorstellen, kritische noten bundelen.

De Spycker verschijnt voortaan als jaarboek, zodat grotere bijdragen in hun geheel kunnen opgenomen worden.

Het lidgeld wordt verhoogd van 375 fr. Naar 400 fr. Verder in het nummer een activiteitenverslag van 1985.

Veertig groepen bezochten het Gerard Meeusen Museum, 121 groepen meldden zich aan voor het Karrenmuseum.

Louis Jordaens verzorgde heel wat lezingen, er waren restauraties van de kar van Blanche, de kiosk en het gerij van Peeters (Horendonk). Kortom: een interessant begin.

Vierentachtig Spyckertjes later bevat ons driemaandelijks zakboekje nog steeds dezelfde informatie: verslagen, agenda's, weetjes... Over het hoe en waarom van de lay-outwijziging lees je elders in dit nummer.

Veel leesplezier!

*Jan Suykerbuyk, Voorzitter
Koninklijke Heemkundige Kring
Essen vzw*

Genealogie

**Bijeenkomsten
van de
werkgroep
in 2007**

- donderdag 15 maart: familie Withagen
- donderdag 24 mei: familie Bussers
- donderdag 20 september: familie Beyers
- donderdag 15 november: familie Wierckx

**20-jarig bestaan van de werkgroep genealogie
'Franckendag' op zondag 15 april**

Cultuurhistorisch Netwerk
Roosendaal-Essen-Kalmthout
en Werkgroep Voortouw

Lezingenserie 2007

'Nispen feest: rondom 1157'

door K.A.H.W. Leenders
Woensdag 14 februari, 20 uur.
Dorpshuis Nisipia, Bergsebaan 8
te Nispen.

'Eetcultuur op (feestelijke) sleutel- momenten'

door S. de Wijs en A. van Ulden
Woensdag 14 maart, 20 uur.
De Kapel, Kloosterstraat 9/B
te Wouw.

'Omkeringsfeesten'

door C. Vanwesenbeek
Donderdag 19 april, 20 uur.
DeSuite, Burgerhoutsestraat 23
te Roosendaal.

'Feest',

kunstwandeling, borrel, koffietafel en
lezing in samenwerking met Werk-
groep Voortouw
Vrijdagmiddag 8 juni, 16-21 uur.
Dorpshuis Nisipia, Bergsebaan 8 te
Nispen.

Voor nadere inlichtingen:

Gemeentearchief Roosendaal,
telefoon 0031 (0) 165 579500

e-mail:

gemeentearchief@roosendaal.nl

Inhoud De Spycker 2007 (onder voorbehoud)

- Inleiding. (Guido Van den Broek)
- De vele levens van de Essense cinemazalen (2). (Rudi Smout)
- Vlaams-Nationalisme in Essen tijdens het interbellum, 1919-1939. Deel 2: De gilde Vlaamsch Katholiek Leven - afdeling Davidsfonds Essen. (Thomas Dekkers)
- De Essense beenhouwers. (Leo Suykerbuyk)
- E.H. Hubert Van Geen (1889-1973). (Roger Suykerbuyk)
- Pater Frans Peeters. (Ludo Kools)
- De clerus uit de omgeving, 1570 -1802. (Louis Vercammen)
- Franciscanessen in Wildert. (Maria Antonissen)
- De Sint Janskerk te Roosendaal. (Elly de Bruijn)
- Jan Goossenaerts – 106 jaar oud. (Guido Van den Broek)
- Vier broers Costermans hadden een missie (Rudi Smout)
- Bijzonder heemkundig jaar + Jaar-overzicht 2006. (Jan Suykerbuyk)

Herdenking Fons Tireliren

Een waterzonnnetje in een met regen beladen lucht zag de mensen gaan naar de gedachtenismis voor Fons Tireliren waarin deken Dries en Guido, zoon van Fons, voorgingen; het koor Accent zorgde voor de zon in de kerk. Naast het altaar stond de uit hout gehouwen beeltenis van Fons en de vlag van de Gilde Vlaamsch Katholiek Leven, voorloper van het Davidsfonds Essen. Diaken van Gink besprak in zijn homilie de lezingen waarin de edelmoedigheid van weduwen en de waarschuwing tegen de schriftgeleerden centraal stonden. Bij het uitgaan van de kerkdienst viel er lichte regen die in sterkte toenam, zodat de herdenking onder de luifel op het kerkhof plaatsvond.

Na voordracht door Ingrid Loos van het gedicht “Herfstlandschap” van Paul van Ostayen, lievelingsdichter van Fons Tireliren, schetste oud-burgemeester Herman Suykerbuyk hoe Fons honderd studenten met leeuwenvlag optrommelde voor de inhuldiging van Herman als burgemeester, hoe hij ijverde voor de aankoop van het domein Hemelrijk en de invulling van het gedeelte vooraan aan de anderen overliet om de boerderij van de Kiekenhoeve te behouden voor zijn doel, het Karrenmuseum. De discussie of heemkunde een bijdrage kan leveren in de toeristische sector is overtuigd door Fons gewonnen. Herman Suykerbuyk sloot zijn toespraak af met een strofe uit het gedicht “Lied van de eeuwige troost” van Anton van Wilderode;

van dezelfde dichter bracht Ingrid Loos het gedicht “De bloemen die wij geven” waarna uit naam van de Koninklijke Heemkundige Kring Essen en het Davidsfonds Essen een bloemstuk door Jan Suykerbuyk, voorzitter van de Heemkundige Kring, op het graf werd gelegd.

Ondanks de vrij hevige motregen waren veel moedigen bij Kraaiendonk aanwezig om mee te wandelen langs het Rose Grononpad; als bij wonder hield de regen na een kleine honderd meter wandelen op en hij bleef voor de rest van de wandeling in de dreigende wolken hangen. Dames en heren in klederdracht met een lekkere warme heksendrank wachtten de wandelaars op bij hun terugkomst op het domein Kraaiendonk en in de loods klonken de stemmen van de Cantores. Bij een feestelijke herdenking kan en mag de biografie van de feesteling niet ontbreken, ze werd door Leo Suykerbuyk verzorgd. Fons werd geboren in Achterbroek op 8 januari 1906 waar zijn vader, afkomstig van Limburg, zijn standplaats had als douanebeambte; later werd vader overgeplaatst naar Weelde waar hij overleed aan een ziekte opgedaan tijdens zijn werk. Moeder keerde terug naar haar geboorteplaats. Fons liep lagere school in Achterbroek en later middelbare school om uiteindelijk als regent af te studeren, hij begon een nieuwe school in Essen, de latere Broederschool, en hij gaf er veertig jaar les eerst in de lagere school, later in het middelbare onderwijs. Naast het leraarschap – of is het misschien

juister te spreken van een meester in een andere vorm – was hij actief in de heemkundige kring waar een groot deel van de “Spycker” uit zijn pen vloeide maar ook filmscenario’s en boeken heeft hij geschreven en natuurlijk het Karrenmuseum. Daarnaast was hij vanuit zijn passie voor taalexpressie actief met toneel, was hij een gewaardeerde gids voor bezoekers van het museum of de heide, en ook zoals al vermeld een stoetenbouwer en denkend aan de Heksenavonden een verteller. Hij huwde Gabriëlle Duerloo en het gezin kreeg zes zonen. De gedreven met een grote werkkraft gezegende man, die soms tot ergernis van het gemeentebestuur niet wist op te geven, overleed op 4 september 1981.

Na een zangstonde van de Cantores en een drankpauze begon Jan Michielsen zeer humoristisch met een aantal redenen aan te halen waarom hij eigenlijk niet de geschikte persoon was om over het werk van Fons iets te zeggen. Met een zin uit een aantal werken van Fons liet hij de aanwezigen raden naar de titel van het werk; meermaals moest Jan bijkomende informatie geven alvorens de titel geraden werd. Na een dankwoordje door zoon Johan Tireliren en één door Maria Antonissen namens de Heemkundige Kring, werd de namiddag afgesloten met het zingen van “Gebed voor het Vaderland” en “De Vlaamse Leeuw”.

Fons Boets

Kermis Wildert 23-24-25 oktober

Onze Koninklijke Heemkundige Kring nam deel aan de 3-daagse tentoonstelling in het parochiehuis ter gelegenheid van Wildert kermis.

Het thema was de katholieke meisjesschool van Wildert onder het beheer van de zusters Franciscanessen. Ook werden onze Heemkundige boeken te koop aangeboden.

Vele foto's van klassen uit verschillende jaren; schoolfeestelijkheden; optredens; jubileums werden tentoongesteld. Ook het oude schoolmateriaal werd getoond.

Oud-leerlingen van Wildert, van 50 à 60 jaar geleden mochten we terug ontmoeten. Zo maakten we kennis

met de gezusters De Loore, de familie Paff-Zagers enz. enz.

Het podium in het parochiehuis was samen naast het werk van andere verenigingen een grote trekpleister en hopelijk zullen we volgende kermis terug deelnemen met een ander thema over Wildert.

Maria Antonissen

Ode aan de meekrap

De tijd dat modeontwerpers nog geen vat op onze kleerkast hadden, ligt in een ver grijs verleden. Toen was rood nog rood, blauw bleef blauw, geel onzijdig. Niks was hip, cool of trendy. ‘Wat was het leven (h)eerlijk toen, eenvoudig in het groen, in die trant bezong W. Sonneveld het dagelijks bestaan en hij bedoelde het letterlijk. In de jaren vijftig braken de modeseizoenen door. Het hek was van de dam. In sneltempo wisselden kleuren en stijlen elkaar af en deed veel vrouwen geloven dat ‘ze niets meer hadden om aan te trekken’. Op korte termijn werden vrouwen en mannen ‘modebewust” gestoomd.

Rees er twijfel bij een kleur dan stapte de kleurconsulente uw leven binnen, zij maakte wel uit welk type voor haar stond: een lente-zomer- of herfstfiguur. Een grijze mus kon in een paradijsvogel veranderen. Niets om ongerust over te zijn, zij had kennis van zaken, de kleurendokter!

Het beeld was nog niet af: kappers lanceerden kleuren ver van het kantenimago, schoenen deden in kleur niet langer onder en kregen er een etage bij.

Een constante, de natuur, blijft over! Zij kleurt de seizoenen, in fauna en flora vinden we de waaier van de regenboog aan natuurlijke verfstoffen. We blijven dicht bij huis en kiezen voor het rood van meekrap, de kleur van vuur, warmte én Kerstmis, geboren en getogen in Zeeland!

In de oude Nederlanden bedienden lakenververs zich uitsluitend van verf-

stoffen die uit planten werden verkregen. Elke plantensoort kon maar één hoofdsoort leveren, andere kleuren verkreeg men door een mengeling. Toen in de zestiende eeuw verplanten in de pas ontsloten Nieuwe Wereld werden aangetroffen, verdrongen deze de van ouds bekende soorten.

Indigo – ontleed zonlicht – stond aan het begin van een schitterende loopbaan, zoals meer kleuren uit de Oriënt, en versloeg hier de blauwe wede. Dapper hield meekrap stand, zij werd hier ‘roodte’ genoemd, wetenschappelijk ‘Rubica Tinctorum’, vertaald ‘het rood der ververs’. Laken was het allerbeste waard, een wollen stof, opgeruwd tot een dichtheid waardoor men geen draden meer kan zien. Het werd voornamelijk voor dames en herenkleding gebruikt, gala-uniformen horen ook in het rijtje. De gladde lakenstof werd gebruikt als bekledingsstof voor meubilair en rijtuigen.

De meekrap is een mooie plant met bloemen maar de wortels dragen de kroon. In Zeeland zaaide men in de zware klei de ‘Taaie Groene’, de wortels braken niet snel af. De ‘Rijkmakers’ boden ook kwaliteit, zij waren geschikt voor lichtere grondsoorten. In het derde jaar werd de plant geoogst, in de voorgaande jaren waren de bedden zorgvuldig onderhouden, in de winter met stro en zand afgedekt. Een plant werd met drie man uitgestoken, een speciale spade hield de wortel heel. Het drogen

gebeurde in de meestoof, een grote schuur met droogzolder. Beneden brandden de stoven die warmte (en rook) doorgaven aan de zolder. Alleen de wortel telde, het droogproces speelde zich voornamelijk 's nachts af om de kleur niet te schaden. Halverwege het droogproces gingen alle wortels in bad om vuil en stank af te spoelen. Na enkele dagen terug op zolder waren ze gereed voor de stampmolen, aangedreven door paarden (rosmolen).

De beste kwaliteit in kleur én poeder werd in eikenhouten vaten verhandeld, de mindere in balen.

Rekening houdend met het feit dat de ververs voor 30 kilo laken volgens de

wet 15 kilo meekrap nodig hadden, wordt verondersteld dat de meekrap-teelt een 'bloeiende tak' nijverheid is geweest, een werkverschaffing voor honderden arbeiders.

De meekrapboer was een harde werker, zijn sokken – de safe – waren steeds gevuld, zijn rekening daalde nooit in het rood!

Elly de Bruijn

N.B. In 1995 viel St. Annaland de eerste beurt, in het kader ter bevordering van de hedendaagse kunst, een monument te mogen onthullen. De keuze was gevallen op de meekrap! 'Ode aan de meekrap!'

Bericht

LIDGELD 2007

De prijs van "De Spycker" is ongewijzigd gebleven: • 15,-

Alle leden die in Essen wonen betalen • 15,-

Voor het verzenden van 't Spyckertje en De Spycker komt hier voor België • 3,30 bij.

Leden buiten Essen maar wel in België betalen dus • 18,30.

Voor het verzenden van 't Spyckertje en De Spycker naar Nederland komt er • 6,50 portkosten bij.

Leden in Nederland (of buitenland) betalen dus • 21,50.

Leden uit Nederland die hun jaarboek komen afhalen in het Heemhuis betalen • 18,30.

Een los nummer van het jaarboek kost • 15,- plus eventuele verzendingskosten.

Gelieve te betalen via overschrijving op het rekeningnummer:
DEXIA: 068-2012646-20

Leden uit Nederland (buitenland) dienen ook het IBAN- en BIC-nummer op te geven:

IBAN: BE28 0682 0126 4620

BIC: GKCCBEBB

Gelieve ook uw naam en adres te vermelden.

Lidgeld te betalen voor 8 maart!

Rond Pasen
verschijnt het jaarboek.

Vlechtwerk

Een van de oudste technieken uit de menselijke geschiedenis is ongetwijfeld het vlechten met wilgentenen. Het aanbod van gevlochten manden en meubelen is nog altijd groot. Een cursus manden-vlechten volgen is heel boeiend. Alleen moeten we het materiaal nog zelf kopen. Spijtig genoeg zijn de twijgen behandeld met gifstoffen om zijscheuten te vermijden.

Grienden die de buigzame takken leveren zijn moeilijk te vinden in Essen. Op Essendonk groeien er nog 8 en die zijn deze winter geknot. De wilgenpoten zijn verwerkt als vlechtwerk. Voor en naast het VVV kantoor wordt een bloemenberm aangelegd en de grachten uitgediept en een beschoeiing aangebracht met wilgentakken om de beplanting te beschermen.

Over wilgen is er nog heel veel te vertellen. Uit de bast wordt asparinezuur gewonnen (bloedverdunner) en aspirine is zeer gekend als bloedverdunner.

Koeien, schapen en geiten zijn dol op wilgentakken vermoedelijk door de asparine. De jonge bomen worden volledig kaal gevreten. Vandaar dan ook dat de pruiken van de wilgen hoog genoeg moeten zijn, wat wel lastig is voor het knotten.

Waar het enigszins mogelijk is planten we nieuwe grienden aan op kniehoogte om het werk te vergemakkelijken. Op het terrein van het karrenmuseum gaan we zelf grienden kweken op de natste plaatsen in de grachten en op het talud.

Niet alleen wilg kan geknot worden maar ook es en els. Op de oevers van

de Spillebeek, aan de brug van de Moerkantsebaan staan de prachtigste knotessen met stobben van meer dan 1 meter en elzen.

Rond 1935 werden er nog grienden gekweekt en geknot in de weilanden rond het Moerven. We moeten het nu verder gaan zoeken. De beste plaats is ongetwijfeld de Biesbos. Vanuit Geertrudenberg kan je een fluisterboot huren en zo vlakbij de natste plaatsen komen waar nog grienden groeien.

Heb je belangstelling hiervoor laat het dan weten dan kunnen we een daguitstap organiseren.

In eigen gemeente proberen we ieder jaar wilgen te knotten. Dit jaar is een knotdag voorzien op zaterdag 20 januari 2007. Er is echter mans en vrouwvolk nodig om het gerieffhout te verzamelen en te bundelen. We laten niets verloren gaan: de dikste poten worden gebruikt om nieuwe wilgen te planten in het landschap. De dunnere takken hebben we het meest nodig als vlechtwerk voor schermen en de dunnere twijgen bundelen we voor mutsaarhout om een houtmijt aan te leggen op het karrenmuseum.

Bij gebrek aan hulp hebben we vorige jaren snoeihout laten verhakselen wat zeer jammer was.

Kan je, je die dag vrijmaken geef dan een seintje naar 03 297 42 82 dan weten we hoeveel versnaperingen, koekjes en drank er nodig zijn.

René Peeters

Vrijwilligers zijn onmisbaar

Het is zo stilaan wel geweten dat vanaf 1 januari 2007 het Karrenmuseum Essen vzw zich tot de erkende musea mag rekenen. Daar is hard voor gewerkt en dat zal in de toekomst nog moeten gedaan worden. Deels is daar het personeel voor, maar wat zou het museum zijn zonder zijn vrijwilligers. In deze rubriek willen we u met deze mensen, die zich al jaren belangeloos inzetten, laten kennismaken. Hun leeftijd varieert van 77 tot 26 jaar.

Elly de Bruijn is bereid om de kop er af te bijten en toe te lichten wat ze al die jaren heeft gedaan en nog doet. Zolang ze zich herinnert, was haar man Jef Naulaerts lid van de Koninklijke Heemkundige kring en tot 1986 was hij er voorzitter/erevoorzitter van. Na zijn overlijden zocht Elly, die steeds huismoeder was geweest, een zinvolle bezigheid om de vrij gekomen uren in te vullen en meldde ze zich aan om mee te werken in het museum. Al gauw voelde ze de interesse groeien om haar opgedane kennis te delen met de bezoekers en zo werd ze onder leiding van Lode Jordaens gids. Er waren jaren waarin ze zo'n 40 groepen per seizoen rondleidde. Ze bleef zich intussen verder ontwikkelen door allerlei cursussen te volgen in de richting van kunst en cultuur. Ondanks het feit dat ze bijna 77 is, doet ze dat nog regelmatig, o.a in het Atelier.

Er zijn ook andere karweitjes, als: schoonmaken, toezicht doen, tentoonstellingen mee organiseren, en

nog vele andere activiteiten waar Elly steeds graag aan meewerkt. Maar gidsen was haar meest geliefde bezigheid, en zelfs anderhalf uur wachten op een groep die verloren reed tot in Oudenbosch nam ze er graag bij. Met haar jarenlange ervaring weet ze nog steeds op het eerste gezicht de geïnteresseerde van de niet-geïnteresseerde bezoekers te onderscheiden, al zal ze dat nooit laten merken.

Vanaf 1992 kreeg ze schrijfkriebels voor de Spycker en het Spyckertje. Pater Vercammen gaf het geen lang leven en meende dat haar onderwerpen snel uitgeput zouden zijn. Hij had het mis, want na 15 jaar schrijft ze nog steeds en heeft onderwerpen voor minstens nog 15 jaar. Haar 4 kinderen en 11 kleinkinderen houden haar geest jong en open voor nieuwe impulsen. Dat één van haar kleinkinderen momenteel kunstgeschiedenis studeert, boeit haar enorm, temeer omdat ze met haar kennis al meermaals een hulp is geweest.

Zolang haar gezondheid het toelaat, wil Elly zich graag beschikbaar houden om mee te werken in het museum. Zoals bij de meeste vrijwilligers ligt haar hart daar.

Maria Gommeren

WEEK VAN DE SMAAK

Op initiatief van Vlaams minister van Cultuur werd de 'Week van de Smaak', van 16 tot 25 november 2006, op de meest verschillende manieren in de schijnwerper gezet. 'Eetcultuur is in', zo schreef hij. Excellentie vergistte zich, bij ons is dat nóóit anders geweest! Wij leggen het accent niet op cultuur, wel op smaak. Om die reden gingen we in op het idee 'Grootmoeders Smaak' te lanceren, nog alom tegenwoordig op het platteland.

Op vraag van 'Het Karrenmuseum' zette M. Antonissen, conservator van de Heemkundige Kring Essen, een knappe tentoonstelling op, boven het restaurant van de Kiekenhoeve. Waar kon het beter?

Daar op die plaats leefde eens een boerengezin met een dagmenu van melk, brood, (spek)vet, aardappelen, groenten en alle vlees van het varken. We zagen dus achtereenvolgens in verschillende taferelen verse wintergroentes en fruit, het brood in aanmaak, het proces van de 'weck' en de slacht. Op zondag, de rustdag, stond de confituur van eigen fabrikaat op tafel of men bereidde gebakken appelschijven met donker bier. Als alles goed ging was er nog plaats voor een 'elixierke'.

De oogst van eigen veld stond voorop, de huisvrouw in de keuken was

'seizoensgebonden'. Ze deed daar nooit moeilijk over, met een bord pap, veel patatten, groenten en een reep spek was de buik rond. Het was geen zeldzaamheid op een hoogdag een 'verongelukt' konijn op tafel te toveren, de botten gingen naar onze 'Sloeber' buiten aan de ketting.

De laatste eieren (100-150) van het seizoen gleden onder water in een Keulse pot, een zakje 'waterglas' erbij, zo bleven de eieren heel de winter 'panklaar', niet te koken, wel te bakken.

De bezoeker kreeg een ander beeld met een streepje licht op de fijn gedekte tafel uit de 'betere' omgeving. Servies, glaswerk, wijn op temperatuur, het mocht er allemaal zijn.

Om niets te vergeten, een idee, een menu, sloot de tentoonstelling af met kookboeken en recepten op schrift 'uit grootmoeders tijd' ter bevordering van een sobere maar gezonde appetijt!

Elly de Bruijn

**Aan onze leden en hun familie
"Beste wensen voor het Nieuwe Jaar!"**

Beste Lezer,

Bij het begin van het nieuwe jaar wens ik u in naam van de ganse ploeg van het Karrenmuseum een gelukkig en vooral gezond 2007.

U hebt momenteel de eerste gezamenlijke nieuwsbrief in handen van de Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw en van het Karrenmuseum Essen vzw. U merkt terecht op dat in het Spyckertje in de afgelopen jaren de berichten van zowel de Heemkundige Kring als deze van het Karrenmuseum waren opgenomen, maar 2007 is voor het Karrenmuseum een bijzonder jaar en een nieuwe start.

Vanaf 1 januari 2007 mag het Karrenmuseum zich een "erkend" museum noemen. Vanaf nu voeren wij het logo van een erkend museum dat u in ons museum, onze briefwisseling of uitgaven van het Karrenmuseum zal terug vinden, wij vermelden ook telkens de tekst "met de steun van de Vlaamse Gemeenschap".

Voor hen die de voorgeschiedenis niet zo goed kennen, zou ik hierna in het kort even een toelichting willen geven omtrent de geschiedenis van deze erkenning.

De erkenning kwam uiteraard niet uit het niets vallen. Om zover te geraken is er in het museum de laatste jaren heel hard gewerkt, dit is niet altijd zichtbaar geweest voor het publiek.

Er werd, om maar enkele feiten te noemen, een nieuwe organisatie opgericht (Heemkundige Kring en Karrenmuseum werden elk een aparte vzw met elk een eigen bestuur), er werd extra geschoold personeel aangenomen (een wetenschappelijk en een educatief medewerker), er werd een beleidsplan geschreven. Dit allemaal omdat door de Vlaamse Gemeenschap bepaalde eisen worden gesteld vooraleer een museum erkend kan worden.

In Vlaanderen waren in 2006 slechts 17 erkende musea ingedeeld bij het landelijk niveau, 21 bij het regionale niveau en 11 bij het basis niveau. Dit zijn er dus vanaf dit jaar zeker 12 bij het basisniveau, hierbij reken ik dus het Karrenmuseum.

Omdat Heemkundige Kring en Karrenmuseum wel twee aparte verenigingen zijn die toch nog verschillende raakpunten hebben, besloten wij om samen ook de berichten van beide verenigingen in één blad te blijven uitgeven.

Na een periode van 21 jaar “t Spyckertje” vonden beide besturen het ook opportuun om een nieuwe layout te laten ontwerpen. De Heemkundige Kring stond er wel op dat de naam ‘t Spyckertje zou behouden blijven, het Karrenmuseum voegt zijn “berichten uit het Karrenmuseum” er aan toe.

Met de nieuwe layout, een eenduidig lettertype, met meerdere foto's in onze nieuwsbrief willen we deze gezamenlijke uitgave aantrekkelijker maken, vlot leesbaar. U merkt het in dit eerste nummer.

Helaas laat ons budget momenteel nog niet toe om onze uitgave in kleur

te drukken.

Verder is deze nieuwsbrief ook te raadplegen via het internet en te bekomen via e-mail; een seintje aan het secretariaat en wij zorgen ervoor: karrenmuseum@skynet.be

U leest ook verder in ons berichtenblad dat u naast lid van de Heemkundige Kring ook lid kan worden van het Karrenmuseum met uiteraard tal van voordelen.

Ik wens u veel leesplezier,

Jan Hectors,

Voorzitter Karrenmuseum Essen

VZW.

**(de internetversie is wel in kleur).*

Het karrenmuseum dankt...

Het karrenmuseum dankt de volgende sponsors die de werking van het museum mogelijk maken:

Meubelen Theuns

Stevens Keukens

Queenz

Bedtime

WKG Groep

SG Bank De Maertelaere

KBC (regionaal)

Met de steun van
de gemeente Essen

Met steun van de
Vlaamse overheid

Stappen in het verleden.

VVV 2006/07

Dit is het thema van de 6 winterwandelingen die georganiseerd worden door VVV Essen.

Elke tweede zondag van de maand, van november tot april, zetten we een stapje terug in de tijd in een wandeling van 6 tot 9 km, met verhalen over wat ooit die plaatsen hebben betekend.

Samenkomst is telkens om 13.30u op een andere locatie. Meedoen kan voor 1euro p/p en kinderen mogen gratis mee. Niet alle wandelingen zijn geschikt voor kinderwagens/rolstoelen.

12 november 2006 was de start van ons wandelseizoen aan het kapelletje van Dondersteen op Horendonk.

Het thema was Klaveren Vrouwke en de strontpaal met tussen door wat historische gegevens over Horendonk, den Uil, de Raaiberg als terechtstellingplaats, St.Willebrord of het Heiken, en het smokkelen in de grensstreek. Ondanks het druilerige weer kwamen er 45 wandelaars opdagen.

10 december 2006 vertrokken we aan de Rose Grononbank op de hoek van Kraaiendonk en Schaapsbaan, waar destijds de bakermat lag van het Karrenmuseum. Dit keer werd Wildert doorkruist en gingen we langs de molen op zoek naar de plaats waar tijdens de eerste wereldoorlog “den draad” heeft gestaan, met als enige doorgang richting Antwerpen aan de Zilverenhoek, en wat de gevolgen hiervan waren voor Essen en omgeving.

14 januari 2007 is de eerste wandeling van het nieuwe jaar en komen we samen op de parking van het college van Rouwmoer. Een paar honderd jaar geleden was dit “eiland in groen” een stuk drassige moergrond en een bijna onbewoond gebied. Hoe komt daar nu een klooster en school terecht? En wie was pater Godts? Vele Essenaren hebben nog herinneringen aan hun collegetijd als intern. Ook hier wordt weer een stapje in het verleden gezet om dit te achterhalen.

11 februari 2007 vertrekken we aan de quarantainestallen en gaan de grens over richting Hoek. Er zal verteld worden over het domein Hemelrijk met hun verschillende eigenaars en het belang hiervan voor Essen, zoals het ontstaan van de wijk Statie, de komst van de trein en de quarantainestallen. Op een stille plek op Noordeneind staat nog een kapelletje waar een belofte aan vastzat.

11 maart 2007. Opnieuw vertrekken we op Horendonk (Kraaienberg 22) om dan richting Nieuwmoer te gaan. Deze natuurwandeling geeft ons de kans om iets meer te weten te komen over turf, de vaarten, smokkelen, de duiventoren, enz. (moet nog uitgewerkt worden)

15 april sluiten we het wandelseizoen af in Nispen aan de kerk. Dit jaar bestaat Nispen als gehucht 1050 jaar en als parochie 850 jaar. Reden om eens in de geschiedenis te duiken en vast te stellen dat Nispen ook voor de Esenaren van groot belang is geweest, en ooit groter was dan Roosendaal.

nog VVV nieuws

Reeds 5 keer werd er een "Vrijdag de 13^e" wandeling met verhalen georganiseerd. Dit jaar zijn er zelfs 2 waarvan de eerste op vrijdag 13 april, en de tweede op vrijdag 13 juli is. Locatie en thema moeten nog nader bepaald worden. Iedereen is welkom voor een korte wandeling met...???. Verder informatie volgt in de weekbladen en via VVV.

Maria Gommeren.

Vrienden van het

Naast sponsoring heeft het museum de mogelijkheid geopend om lid te worden van de vriendenkring van het Karrenmuseum Essen vzw. Het lidmaatschap is op naam en geldt in principe voor een periode van één jaar. Het kent verschillende financiële bijdragen met bijbehorende prestaties:

Vriend van het Karrenmuseum: •20

- Gratis toegang tot alle betalende activiteiten georganiseerd door het museum.
- Toegestuurd krijgen van de nieuwsbrief van het museum, 4 keer per jaar.

Gezinsformule: •30

- Gratis toegang voor de ouders en kinderen tot 12 jaar, tot alle betalende activiteiten georganiseerd door het museum.
- Toegestuurd krijgen van de nieuwsbrief van het museum, 4 keer per jaar.

Senior (+65 / houder '+3 pas') lid: •15

- Gratis toegang tot alle betalende activiteiten georganiseerd door het museum.
- Toegestuurd krijgen van de nieuwsbrief van het museum, 4 keer per jaar.

Steunend lid: •100

- Gratis toegang voor de ouders en kinderen tot 12 jaar, tot alle betalende activiteiten georganiseerd door het museum
- Uitnodiging voor de opening van tentoonstellingen en andere activiteiten. (inbegrepen de jaarlijkse sponsorbijeenkomst).
- Toegestuurd krijgen van de nieuwsbrief van het museum, 4 keer per jaar.

Lid worden kan door het betreffende bedrag over te schrijven op onze rekening 778-5978220-68, met vermelding van uw naam, adres en de formule, of door contact op te nemen met het secretariaat van het museum:

03 667 73 90 of

karrenmuseum@skynet.be.

”Drukwerk aan verlaagd tarief”

Verantwoordelijke uitgever: Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw
Heemhuis
Moerkantsebaan 48
2910 Essen

Afgiftekantoor: 2910 Essen 1

'T SPYCKERTJE

Driemaandelijks tijdschrift van de
Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw

1ste trimester 2007

22ste jaargang n°1

BESTEMMELING:

Indien onbesteld gaarne terugzenden aan: Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw
Moerkantsebaan 48
2910 Essen
Tel. 03/667.73.90 - Fax 03/677.11.42
e-mail: heemhuis@skynet.be